

P Pesten heeft veel te maken met de
E verhoudingen binnen een groep.
S Daarom is het niet eenvoudig om er
T een eind aan te maken. Als de
P leerkracht schelden verbiedt, zoeken
R de kinderen andere manieren en
O andere momenten om te pesten.
T Aanpakken van het pestprobleem
O betekent meer dan verbieden alleen.
O Kinderen moeten leren om met elkaar
C om te gaan zonder de ander
L wezenlijk te kwetsen. Volwassen
(leerkrachten, begeleiders van clubs,
ouders) kunnen hen daarbij helpen,
bijvoorbeeld door samen met de
kinderen oplossingen te zoeken en
door duidelijke grenzen te trekken.

Het probleem dat pesten heet.

De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.

Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen zodat het ook preventief kan werken.

Hoe willen wij daarmee omgaan

- Op onze school willen wij dat er niet gepest wordt.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rolverdeling in een groep, aanpak van ruzies etc. komen regelmatig aan de orde (o.a. bij Leefstijllessen).
- Het voorbeeld van leerkrachten en ouders/ opvoeders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief gedrag wordt niet geaccepteerd!
- Leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.
- Een effectieve methode om pesten zoveel mogelijk te voorkomen is het maken van afspraken (zie onze anti-pest poster).

Pestsignalen

Er is verschil tussen plagen en pesten.

Wanneer onderstaande voorbeelden regelmatig voorkomen spreken we van pesten.

- Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot/ familie.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Beledigen, schelden, schreeuwen.
- Opmerkingen maken over uiterlijk/ beperking.
- Isoleren
- Roddelen
- Buitenschool opwachten, iemand volgen op weg naar huis.
- Bezittingen afpakken.
- Iemand onder druk zetten.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden (denk hierbij ook aan on-line pesten en ruzies tussen bepaalde families).

Tips voor individueel gesprek met de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor, tijdens en na het pesten?
- Huilen of boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- Probeer de leerling in te laten zien dat je op een andere manier kunt reageren (bv. door een rollenspel).
- Zoeken en oefenen van een andere reactie (bv. Vertel dat je je beter niet kunt afzonderen, leren niet meteen te reageren).
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossingen het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.

Tips voor een gesprek met de pester

- Zoeken naar de reden van het pesten.
- Laten inzien wat het effect van het pestgedrag is voor de gepeste.
- Excuses laten aanbieden.
- In laten zien welke positieve kanten de gepeste heeft.
- Verwijzen naar de anti-pest poster.
- Kinderen leren niet meteen te reageren (tel eerst tot 10).

Anti pest poster

- Wij helpen elkaar
- Wij luisteren naar elkaar
- Wij praten, spelen en werken met elkaar
- Wij doen elkaar geen pijn
- Wij schelden of lachen elkaar niet uit
- Wij zitten niet aan elkaars spullen zonder dat te vragen
- Wij doen niet mee met iemand die pest
- Wij helpen een kind dat gepest wordt
- Wij vertellen het aan iemand .....
- De juffen en meesters willen je altijd helpen
- Ook je ouders kunnen je helpen
- Iedereen is anders ..... dat is juist leuk!

Wij willen niet dat er gepest wordt!!!!!!

Fase 1 door groepsleerkracht

Aan het begin van elk schooljaar worden in alle klassen omgangsregels afgesproken met de leerlingen. Het moeten enige regels van de kinderen zelf zijn en ze moeten door ieder goed na te leven en te controleren zijn. Deze regels komen ook regelmatig terug in de lessen van Leefstijl. In die lessen wordt ook gesproken over plagen en pesten. Als een kind c.q. ouder bij de groepsleerkracht komt betreffende pesten, zal die het met de groep bespreken en mondelinge afspraken maken. Is deze maatregel onvoldoende en gaat het pesten door, dan kan de groepsleerkracht de interne begeleider inschakelen.

Fase 2 door interne begeleider

Zijn de voorgaande maatregelen onvoldoende en gaat het pesten door, dan kan de groepsleerkracht de interne begeleider inschakelen om individueel met het gepeste kind en de dader(s) te praten. Ook de ouders van beide partijen worden er dan bij betrokken. In deze fase wordt dus pas het pestprotocol ingezet, want dit intensieve deel kan de leerkracht niet naast zijn lessen doen. De schriftelijke afspraken worden door de IB-er in regelmatige nagesprekken met beide partijen doorgenomen. Als de gemaakte afspraken nog niet worden nageleefd, kan de IB-er de directie inschakelen.

Fase 3 door directie

Als de gemaakte afspraken niet worden nageleefd, kan de IB-er de directie inschakelen. In overleg wordt het verdere traject en mate van maatregelen tussen IB-er en directeur overlegd. Ook de ouders worden bij elke stap betrokken en geïnformeerd. Uiteindelijk kan de directeur besluiten om over te gaan tot het protocol met regels voor schorsing/ verwijdering van leerlingen.

Hierin worden drie vormen van maatregelen genoemd: time-out, schorsing of verwijdering.